

Magyar alkotmány- és jogtörténet alapvizsga tételek:

I. Magyar alkotmánytörténet

1. Az államalapítás. (előadás)
2. A nemesi rend kialakulása és a sarkalatos nemesi jogok. Az Aranybulla mozgalom. (előadás, Mezey: 59, 241.)
3. A jogilag egységes jobbágyság kialakulása: a jobbágyság kötelezettségei, a szabad költözködési jog. (Mezey: 170-176.)
4. A király jogállása: trónbetöltés szabályai, helyettesítés. (Mezey:91-103.)
5. A királyi tanács, a királyi kancelláriák, az országos és az udvari méltóságok. (Mezey: 121-135. , 138.)
6. A vármegyék és a kiváltságos kerületek. (Mezey: 144-160.)
7. A polgári rend kialakulása és a városi decretum. A szabad királyi városok szervezete, működésük, hatáskörük. (előadás, Mezey: 59. 161-169.)
8. Az országgyűlés kialakulása, szervezete és működése Mohács előtt. (előadás, Mezey: 107-112)
9. Az országgyűlés kialakulása, szervezete és működése Mohács után: 1608:k.u.I.tc. (előadás, Mezey: 112-117.)
10. A dikasztériumok kialakulása, fajai és működésük. (Mezey: 125-129., 135-143.)
11. A felvilágosult abszolutizmus közigazgatásának jellemzői Magyarországon. (előadás)
12. Kuriális bíróságok Mohács előtt. (Mezey: 182-190.)
13. Az 1723. évi bírósági reform. (Mezey: 190-198.)
14. A hiteleshelyek szervezete és működése. (Mezey: 205-209.)
15. Az állam és az egyház viszonya: az egyházi rend kialakulása és kiváltságai. (Mezey: 58., 200-227.)
16. Erdély közigazgatási berendezkedése 1541. előtt. (előadás, Mezey:155-156. , 178-179. 197.)
17. Az Erdélyi fejedelemség államberendezkedése. (Mezey: 74-77. , 103-105. , 117-119.)
18. Az 1848: III.tv. a független, felelős magyar minisztérium és az államfői jogok kérdése. (előadás, Mezey: 319. 358-359., Ruszoly: 7-25.)
19. Az országgyűlés átalakulása és a népképviselői választójog bevezetése 1848-ban. Az 1848: IV. és V. tc., (előadás, Mezey. 344-345., 319-320. Ruszoly: 26-83. 1848:II. kolozsvári tc.)
20. Az államfői jogok kérdése 1848-1849-ben. (előadás, Mezey: 358-359., 369-375. Ruszoly: 7-37.)
21. A vidéki közigazgatás átalakítására tett kísérletek a reformkorban és 1848-ban: 1848:XVI.tc. és az 1848: XXII. és a XXIII. tc. (előadás, Mezey: 151-153., 396-398.,412-414.,)
22. A szabadságjogok megjelenése a 1848-ban: a sajtószabadság: 1848:XVIII.tc.(Mezey: 246-251.)
23. A nemzetiségek jogi megítélése 1849-ben és a dualizmus korában: Eötvös nemzetiségi politikája és a Lex Apponyi. (Mezey: 247-248., 275-278. Ruszoly: 94-105.)
24. A neoabszolutizmus államberendezkedése. (Mezey: 253-259., 398-401., 428-429.)
25. A kiegyezés közjogi alaptörvénye: 1867: XII.tv. (Mezey. 260-269. Ruszoly.120-131.)
26. A törvényhozó hatalom szervezeti változásai a dualizmus korában. (előadás, Mezey: 319-323., 345-346.)
27. A király jogállása a dualizmus korában és a kormányzati hatalom. (Mezey: 359-362.402-406.)
28. A törvényhatósági törvény és a Budapest székesfővárosról szóló törvény: 1870:XLII.tv.; 1872:XVIII.tv. (előadás, Mezey: 389-390. ,401., 411-419. Ruszoly: 170-174.)
29. A községi törvény: 1871:XVIII.tv. (előadás, Mezey: 419-422.)
30. A törvénykezési szervezet a dualizmus korában. (előadás, Mezey: 425-427. , 429-437. Ruszoly: 154-155.)
31. A kormányzó jogállása: az 1920: I.tv. és módosításai. (Mezey: 362-369.)
32. A törvényhozó hatalom szervezetének és működésének alakulása a két világháború között.: A. a Felsőház kialakulása. B. Választójogi reformok.(Mezey.316-317., 323-342., 347-351. Ruszoly: 264-294.)
33. Az 1946: I. tv. „Magyarország köztársaság.” (Mezey: 376-381. .Ruszoly: 361-393.)
34. A választási bíráskodás Magyarországon. (Ruszoly: előadás, 394-408.)

II. Magyar jogtörténet:

1. A szokásjog, mint jogforrás (Mezey: 22-26. , 39.)
2. A törvény, mint jogforrás (Mezey: 26-35.)
3. A magánjogi kodifikáció lépései (Mezey: 43-46. , 115-118. , 120-123.)
4. A jogképeség és befolyásoló tényezői a rendi magánjogban (Homoki: 11-22.; Mezey: 75-79.)
5. A cselekvőképesség és befolyásoló tényezői a rendi magánjogban (Homoki: 22-26., Mezey: 80.)
6. Házassági jog a rendi magánjog szabályai szerint (Homoki: 30-35.; Mezey: 102-109.)

7. A családi jog intézményei, apai hatalom, gyámság, rokonság (Homoki: 29-30,35-39.; Mezey: 79. , 101-102. , 109-110.)
8. Az adományrendszer a rendi magyar magánjogban: az adománybirtok fajtái, az adományozás jogcímei, az adománylevél. (Homoki: 59-68.; Mezey: 85-86.)
9. Ősi és szerzett birtok. Az osztály. (Homoki: 54-58.)
10. A beiktatás (Homoki: 66-68.)
11. A tulajdon és a birtok a rendi magyar magánjogban. (Homoki: 41-46., 50-53., 69-70.)
12. Az elévülés, elbirtoklás kérdése a rendi magánjogban (Homoki: 48-50.; Mezey: 84-85.)
13. Az örökbevallás (Homoki: 89-99.; Mezey: 86.)
14. A zálogjog a rendi magánjogban (Homoki: 89-93., 99-103.; Mezey: 87.)
15. A törvényes öröklés a rendi magánjogban (Homoki: 71-73., 77-81.; Mezey: 97-99.)
16. A végrendeleti öröklés a rendi magánjogban (Homoki: 73-77.; Mezey: 95-97.)
17. A hitbizomány (Homoki: 81-82)
18. Női különjogok a rendi magánjogban: leánynegyed, hitbér, jegyajándék, hozomány, özvegyi jog, hajadoni jog, közszerzemény. (Homoki: 33-35.,83-87.; Mezey: 107-109.)
19. A polgári kor családügyi intézményei: az örökbefogadás, a gyámság és a gondnokság (előadás, Mezey: 189-191.)
20. A polgári házasság (Mezey: 185-189.)
21. A tulajdonjog a polgári korban, a telekkönyv (**előadás**, Mezey: 132-134.)
22. Birtok és birtokvédelem a polgári korban (Mezey: 136-138.)
23. Idegen dologi jog a polgári korban: szolgalmi jog (**előadás**)
24. Idegen dologi jog a polgári korban: zálogjog és a telki teherjog (Mezey: 135-136)
25. Kötelmi jog a polgári korban (**előadás**, Mezey: 138-147)
26. A végrendeleti öröklés a polgári korban (**előadás**, Mezey: 147-148)
27. A törvényes öröklés a polgári korban (**előadás**, Mezey: 147-148)
28. A büntetőjog forrásai a rendi korban (Mezey:222-234.)
29. A büntetőjogi kodifikáció kezdeti lépései Magyarországon (Mezey: 228-230. , 266-271. , 306-310.)
30. Az 1843. évi javaslatok (**előadás**, Mezey: 271-276. , 310-312.)
31. A Csemegi kódex (**előadás**, Mezey: 281-292)
32. A Kihágási büntető törvénykönyv és előzménye (Mezey: 274-275. , 292-295.)
33. A bűncselekmények elkövetői (Mezey: 235-238)
34. A büntetőjogi felelősség kérdése (Mezey: 238-242)
35. Bűncselekménycsoportok a rendi korban (Mezey: 217-228. , 242-247)
36. Büntetési nemek a rendi korban (Mezey: 217-228. , 243-254. , 260.)
37. A büntetések végrehajtása a rendi korban (Mezey: 258-265.)
38. Büntetés-végrehajtás a polgári korban (Mezey: 312-318.)
39. Az accusatorius eljárás sajátosságai (Mezey: 351-359. , 360-362.)
40. Az inquisitorius eljárás sajátosságai (Mezey: 351-359. , 363-366.)
41. A Bűnvádi Perrendtartás (**előadás**, Mezey: 367-368. , 369-371. , 380.)
42. A Polgári Perrendtartás (**előadás**, Mezey: 360-369. , 370-373, 380-382.)

A tételsorhoz megadott forráshelyek csak tájékoztató jellegűek! Minden kérdéshez ismerni kell valamennyi előadáson elhangzott anyagot is.

A felkészülést az ajánlott irodalomként megadott tankönyvek is segítik.

Prof. Dr. Homoki-Nagy Mária
tanszékvezető